

REDACTIA

Adr. Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL

lună Austro-Ungaria:

pe l. fl. 10; pe 1,

fl. 5; pe 1/4 de an

1250; pe 1 lună fl. 1.

Str. de Dumineacă pe

fl. 2.—

lună România și străinătate

pe 40 franci.

Inscriptie cu se menține.

ADMINISTRATIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERTIUNILE:

de 1/4 garmon: prima-data

7 cr.; a doua-oară 6 cr.

a treia-oară 4 cr. și timbru

de 30 cr. de fiecare publicație.

Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt să plătiți înainte.

Scrisori nefrancate nu se primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Succesele școalelor de stat.

(em.) In graba cea mare de a preface
școalele confesionale în școale
de stat, guvernul maghiar nici grijă
mare, că școalele de stat, dacă odată
să ridică cu sume enorme, să și
corespondă țelului. Pentru guvern nu
e altă preocupare de căt, ca elevii
școlilor de stat să devină maghiari.
Bucătăia religioasă-morală a elevilor
e un lucru patrat, care nu începe în
înțeala triunghiulară a statisticilor.

De aceea apoi din elevii crescuți în
școale de stat se recrutează cu vremea
cel soiu de oameni, cărora le place
să trăiască numai din seul alitor, să
nu lucre, să nu muncească și să nu
agonisească nimic. Si fiind că fară
muncă nu pot trăi, se aruncează asupra
celor cari prim muncă și osteneale
să adunat, căt să aibă pentru traiul
neților lor și și pentru a fiilor lor.

Din elevii crescuți în școalele de
stat, după cum dovedesc statisticile ju-
dicatorilor criminale, ies cei mai mulți
maghiari și ucigași. D'abia scăpați din
poală „tinerii de mari speranțe” cari
nu au fost dedeați să se supuna la
legile moralei, încep a petrece o viață
etrusculată, ne mai facând deosebire
între „al meu și al tău”.

Pentru astfel de existențe statele,
în cărui simțul religios a trebuit să
se înlatură, ca să facă loc liberalismului
pagân, au trebuit să ridice
casă de corecție, pe seama numeroșilor
destrăbătați, cari în școala
nu fost obiceiuți să trăiască pe ne-
duncitele, ear' nu să-și agonisească
săneala cea de toate zilele, în sodoarea
neților lor.

Tribunalul suprem din Paris, pus
pe gânduri în urma multimeei de
ineri cu cari se umplu casele de
corecție, a alcătuit o statistică
despre numărul acelor foști elevi ai
școalelor de stat, pe cari au trebuit
să interneze în casele de corecție.

9 de percente din internații caselor de
corecție au cercetat școalele de stat și
mai 11 percente au dat numerul
celor cari au umblat la școale
confesionale.

Băta unde ajunge tinerimea din
școalele de stat! Un stat înaintat la
cultură cum e Franța, ale cărei școale
de stat, la toată întâmplarea sunt
superioare d. p. celor maghiare, și
la 87 de percente ale tinerilor stră-
ci! La ce rezultate ne putem
aștepta atunci, când e vorba de școalele
maghiare de stat, în cari lasă ca
elevilor li-se spune, ca să nu creză
în legea în care au erezut părinții
lor, dar apoi îi mai siluește să-și re-
zerve și părinții, neamul și limba, prin
elevii vrând nevrând trebuie să a-
lumece pe povârnișul demoralisarii și
a de acel element, care umple
înimițele terii.

Ce a ajuns tinerimea din
școalele de stat! Un stat înaintat la
cultură cum e Franța, ale cărei școale
de stat, la toată întâmplarea sunt
superioare d. p. celor maghiare, și
la 87 de percente ale tinerilor stră-
ci! La ce rezultate ne putem
aștepta atunci, când e vorba de școalele
maghiare de stat, în cari lasă ca
elevilor li-se spune, ca să nu creză
în legea în care au erezut părinții
lor, dar apoi îi mai siluește să-și re-
zerve și părinții, neamul și limba, prin
elevii vrând nevrând trebuie să a-
lumece pe povârnișul demoralisarii și
a de acel element, care umple
înimițele terii.

Acum când trăim în epoca statis-
ticelor, când se fac statistice asupra
celor mai neînsemnante lucruri, nu ar
fi fără de folos, dacă guvernul maghiar
ar porunci, ca să se facă o sta-
tistică a criminalilor.

Sunt și siguri că nu 89, dar 99
de per cent ale vrednicilor pentru a
fi internați în case de corecție,
le-ar da tinerii cari au trecut prin
școalele de stat.

Guvernul însă e orb și nu vede
rezultatele cele amare ale școalelor
de stat, e surd și nu aude tipetele
îmbrăncișilor, înjunghiașilor, impușca-
șilor de către cei ce nu au fost cres-
cuți în frica lui Dumnezeu și nu au
fost dedeați să înțeleagă și să asculte
de poruncile legii creștine.

Lui îi trebuie oameni coruși, stră-
ci, plecați, ei nu numai cu ajutorul
acestora poate să se susțină la
cârma.

Nu vîne însă, ca lângă școalele de
stat pe cari eșa de cu grabire le
impune, să înțeleagă tot atâta căse
de corecție.

Altfel vor spori criminalii în așa
măsură, că întrădelever se va împlini
vorba lui Barth Miklós: „In Ungaria
t-i-e hama să dai mâna cu ciocna, pen-
tru că nu ești sigur, dacă omul de
treabă ari, mâna nu infundă pușcă-
ria!...”

Crisa în Franța.

Paris, 25 Octombrie.

Deschizîndu-se Camera la oara 1 în mij-
locul unei animațiuni extraordinare, după
ce au verbit mai mulți deputați, i-a venit
rîndul deputatului naționalist (antidreyfusist) Deronlede. El a atacat cu o vehem-
tență extraordinară pe ministrul Chanoine,
împotriva cărui sănătate a venit
vorba că nu așa să apere presta-
giul armatei, ci a lăsat, ca zile întregi să
planeze asupra ei bănelile aruncate de
Ovrel. Chanoine și-a dat imediat demisia,
asupra căreia s'a și închiș o discuție agi-
tată. Guvernul a fost atacat cu vîolență și
i-a votat neîncredere pentru atitudinea
sa în ceea ce privind Dreyfuss.

Brisson a anunțat atunci demisia între-
gelui cabinet.

Paris, 26 Octombrie.

Demisia cabinetului a surprins pe toată
lumea. Nimeni nu crede că Brisson să nu
să răspundă la Camerii.

E sigur că prin venirea noului guvern
afacerea Dreyfuss va lăsa cu desăvîrșire o
nouă intorsură.

Ziarele toate comentează votul camerii
ca o satisfacție dată armatei.

Ce a cantică la Sibiu Ghe- nadii, fostul Metropolit Primat al României?

La înmormântarea Metropolitului
Miron Romanul în publicul asistent se
zâaria abătut și îngândurat fostul
Metropolit-Primat al României, Ghenadii
Petrescu, meditând, sigur, asupra sen-
tinței neschimbabile a sfintei scripturi:
„Desertaciunea desertaciunilor, toate
sunt desertaciune!”

Se știe adeca, că după detronarea
Metropolitului Ghenadii, Sf. Sinod al
bisericii ortodoxe autocefale române,
împreună cu corpul alegator al Se-
nătorului și Camerei regatului român,
întruniti în insre colegiu, au ales pen-
tru a doua-oară la demnitatea de

Metropolit-Primat al României pe ac-
tuual titular I. P. S. S. D. Iosif
Gheorghian.

Despre alegerea și intronarea I. P.
S. Sale a fost adresată o epistolă en-
igastică tuturor bisericilor ortodoxe au-
tocefale, la care toate au respuns cu
dragoste evangeliușă, luând cu bu-
curie actul despre alegerea și intronarea
I. P. S. S. Iosif Gheorghian în seauul
Metropoliei Ungro-Vlaiciei, excepție
facând numai biserică ortodoxă a Românilor din Ungaria și
Transilvania, al căreia șef, acum re-
potatul Metropolit Miron Romanul,
niciu dintr-o toată Ierarhie a eșit din
comuniunea spirituală cu bisericile
ortodoxe orientale susținând legătura
personală cu Metropolitul Ghenadii
și după detronarea lui.

Din acest punct de vedere partici-
parea fostului Metropolit Ghenadii la
înmormântarea Metropolitului Miron
să ar putea explica și că un act de
pietate și recunoștință către defunctul
seu „coleag” și „unie”.

Dar cununa domnului Tache Ionescu
depusă pe coscugul Metropolitului
Miron da alta însemnatate lucherului.

Ea ne descorește relațiile tainice,
cări au determinat atitudinea Metro-
politului Miron în afacerea detronării
Metropolitului Ghenadii, care astfel
a venit la Sibiu nu ca să condoleze,
ci, dacă îi va succede, să-și asigure
prietenia jutorului Metropolit.

El a venit cu odojdiile arhierestii
gata, ca să slujască cu episcopii
noștri la înmormântare, și amicii săi
din Sibiu au urmat tot posibilul să
i-se dea prilejul pentru o „rehabili-
tare morală”, dar a fost refuzat
categoric de către Episcopul Popea,
cu toate că Ghenadii le facuse în-
chinaciuile, sărutând mâna la ambii
Episcopi Mețianu și Popea.

Caragiul nu i-a lipsit fostului
Metropolit Ghenadii de a încerca să
atragă atenționea celor necunoscători
asupra sa. La stîrșitul pomenei,
când a eșit din sală de muncare, re-
mâneând înapoia Episcopilor Mețianu
și Popea, el a ținut să le vorbească
din pragul ușei, celor din jurul său,
despre „statonicia tu credință și în
legea strămoșască”, ca parintele Voina
cu amicii să-l aclame, lăsându-ne
necuviințios și chiar nepotrivit la pomana.

Ea se știe, tot în ziua înmormântării,
Ghenadii a intrunit la cuartirul
său în hotel mai multe persoane
române, între cari se găsea și dl Dr.
Alexandru Moesonyi, se înțelege în
același scop: a atrage admirăriunea
și slava oamenilor. A produs însă
efect cu total contrar. Înși prietenii
său remasă desiluați auzindu-l vor-
bind că un calugăr fără știință și
fără învețătură, ori vezendu-l tacând
ca un mut la chestiunile puse în
discuție.

Subiectul principal al discuțiilor
și convorbirilor sale peste tot, firește
că era istoria detronării lui, în care
din însuși se prezenta ca victimă regelui

Carol, pentru că ar fi apărât ortodoxia
în contra propagandei catolice.

Ei credea că oaspeții din jurul
său, inteligenți mireni și cățiva pro-
topopi din Ardeal, nu știa că este
ortodoxia și cum trebuie să o apere,
de aceea le vorbia de primăjdia

catholicismului și a „unației”, stăruind
a-i întâri în credința ortodoxă!

Se zice, că dl Dr. Diaconovici a
rămas atât de încantat de evenimentarea
misionară a fostului metropolit Ghena-
diu, în căt s'a facut proselit, trecând
înmediat de la „unație” la „ortodoxie”
primind botezul cu châmpagnie.

De la Sibiu.

Greva din Oradea-Mare.

Oradea-Mare, 24 Octombrie.

Provocările directorului.

Cine va fi surprins cînd titlul acesta? Nă fost tot publicul pregătit la asta, după
întîlnita rușinoasă a universitarilor maghiari? Ce au enigetat cetătorii, că doară abierăturile și urlele turbate vor inceta când români vor apărea întră zidurile academiei? Său înșelat. Din contra, fiecare tiner român a fost primit la academie cu urle
și huiduiri sălbatici și murdare.

Tinerii romani au mers însă la academie pentru știință, nu pentru demonstrații și
să injurăturile nu le-au băgat în sămă, ci au intrat în curs voind a asculta prele-
gile profesorilor.

Însă ce să petrecă acolo? În cursul I, magnificul director Bózoky prelegând a adus niște exemple că un om nu poate fi cîstea în 2 țări, la cari exemple fanaticii au inceput să spere „le az oldókkal”, la aceasta români deodată lăudând și pălăriile au permis spre use spunând directorului săpărat că nu văse și să țină insultelor barbare. Cei alături încă au fost în modul acela „abzug”-uți și constrinși a se folosi de procedura celorlalți.

Deputația română.

La 10 ore s'a prezentat din partea tinerimii române o deputație din 3 membri, facându-l atent pe director la toate ce s'a petrecut de săptămînă și ce se petrec în academie, înșinuând totodată grevă spu-
nând că tinerimea română nu se prezentă la
prelegeri până ce directorul nu va face pașii
seriozi față de mișcările turbate ale tinerimii maghiare, că din contra nu stau buni
că nu se vor întîmpă vîrsări de sânge prin
coridoarele academiei, că și răbatarea are un
hotar, dovedindu-i totodată că purtarea tinerilor n'a provocat și n'a dat prilejul nici
odată la aşa demonstrații tiecăloase.

Baterea în retragere a directorului.

Directorul vîzând păsirea energetică a de-
putaților tinerimii, vrând-nevrând a fost silit
a primi înșinuarea grevei. Atunci tinerimea
era deja împrăștiată prin oraș uniu cu gândul,
ca doară azi au păsit pragul academiei
ultima-data, însă nu deserați, ci din contră
tineri și în convingerea firmă, că și dacă
vor fi pedepsiti, vor suferi pe nedrept,
dar pentru neamul românesc. După ce Ro-
mâni din cursul I au eșit din curs, direc-
torul dl Bozoky vîzând, că exemplul lui
la prelegeri nu au avut loc, a faceput săpă-
ros și se scuza și a ținut o vorbire către
unguri rămași îndărăti în sensul, că vicia
lor acusa de trădare de patrie, va să
zică încep mereu a se convinge, că chiar
se potrivește proverbul: „Parturiunt montes
et nascitur ridiculus mus”, sau altcum: au
venit după elefanți și ar avea să dea de
purere; însă rezultatul de sine se înțelege,
că nu va dovedi asta. De unde? Că atunci
ca ce sărăciștei presa maghiară și fa-
mosul Băsescu, care așteaptă eliminarea lor
cei 10 Români din academie, ba chiar și în-
temnițarea lor.

Rezultatul.

Rezultatul nici acum nu e publicat, nu
se știe oare în destulul său cu cercetarea
în contra lui Bolescu, sau se va decide a
continua-o și în contra celorlalți, ceea-
ce cuget că o de prisos, deoarece tinerul
Bolescu a servit cu destule deslușiri pe

cari deslușiri și alături le recunosc de ale lor. (Cu toate că unele fii zic că „nemierul elég aayag ki”, adesea „hazaárlás” – unu s-a putut documenta). Profesorii de la investigație au ținut deja de vre-o 2 ori conferență, ce însă se ține în secret.

Atitudinea tinerimii române.

Vorbă e că tinerimea română așa de frumos s'a puțin sătă de toate provocările, încât însuși directorul academic a fost silnit să exprime despre procedura tinerimii în modul cel mai maghiar. Dar în ceea ce privește foile maghiare, mai ales cele din loc, sunt destul de dovezite că nu știu de căt să calumnieze.

Greva aceasta e bună pentru că tinerii români cel puțin sunt scuți de insulte continue și murdare ceea ce privește academia. Aceasta nu putem spune că ar sta și pentru stradă, unde deja s'au întemplat unele ciocniri și numai D-zeu știe ce au să se petreacă pe stradă și mare mirare va fi dacă nu va curge sânge pe străzi în ziile acestea. Vom vedea!!

Orgiile din Oradea-Mare.

Despre adunarea tinerimii maghiare din Oradea „Nagyvárad Napló” scrie următorul raport:

Studentii unguri de la Academia de drept au fost convocați la adunare de către Pap János, jurist de anul al III-lea. Adunarea, frecventată în număr foarte frumos de către studentii unguri, a fost presidiată de Pap János, iar protocolul l'a luat Schweiger Endre.

Pap János, deschizând ședința comunică pe scurt starea luerului. A spus, că tinerimentul maghiar a fost totdeauna toleranță față de Români, dar acum s'au întemplat lueruri, care nu pot fi trecute cu vedere. Când a vorbit despre conducătorul tinerimii români, mulți au exclamat:

— Cine-i acela? Să-l știm.

— Lucian Bolcaș — a fost răspunsul.

Atunci a erupt vîrful revoltei.

— Abzug! Jos cu el!

Președintele propune, că să și exprime scandalisarea față de cei ce urzesc *uneluri nepatriotice*.

Propunerea s'a modificat astfel, ca adunarea să dea expresiune *disprețului*. Au vorbit la proiect: Puskás L. Béla, Thury László, Saj Ferenc, Küküll Károly, Medvigh István, Hegyesi Pál și Olasz Béla.

Cel din urmă a propus să se atragă atenția superiorității, că *unelurile să fie pedepsite pe cale disciplinară*. Thury László a propus, că elementele nepatriotice să fie exchise de la stipeșii și alte ajutoare. Propunerile s'au primit unanim.

La sfîrșitul adunării Lucian Bolcaș a fost huiduit cu multă galăgie.

Decisul tinerimii.

Decisul luat în adunare e următorul:

„Adunarea tinerimii premînd, că tinerimentul academic român este sentimente patrio-

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI”

ALEXANDRE DUMAS

O NOAPTE ÎN FLORENȚA

SUB

ALEXANDRU DE MEDICIS

(Urmare)

— Lorenzino! strigă ducele cu o expresie de înțențare.

— Ei bine, monseniore, răspunse Lorenzino jucătore umil, jumătate batjocuritor, dar e adeverat că voi n'aveți de căt o măsură pe tru totă lumea. Ce dracu! trebuie să fac deosebire între femei, și nu trebuie să atacă toate în același fel: sunt unele care trebuie ridicate cu sila și găseșe poartivită... marchiza e una din acele; iar sunt și altele, care pretind să fie tratate cu mai multă blândie și trebuie să îi dai multă osteneală ca să te seduci.

— Bine!... Dar întru ce toate asta?

— Pentru că să nu se arunce pe fereastră cădă vîrba vedea intrând pe poartă, cum a făcut fata acelui sărmă tășator, al căruia nume l-am uitat... Da eaua felului vostru de a proceda Florentinii fac astăzi atâtă galăgie, monseniore...

tice, ca totdeauna așa și acum îi datorește recunoștință desăvîrșită, anunță ca conclus, că exprimă dispreț protocolar cetățenilor academic români cu sentimente nepatriotice, întrerupe cu ei ori-ce coatingere, combate ori-ce nisună antimaghiară de acest soi și face totul pentru împedecarea lor.

Decide, că va înainta petiție la directorul academic de drepturi, în care va cere, ca în contra tinerimii române nepatriotice, îndosebi în contra conducătorului ei Lucian Bolcaș să facă cele mai severe demersuri disciplinare, și să se îngrijescă, ca astfel de tineri nevredniți să nu se mai bucure de nici un stipendiu, sau ajutor. În sfîrșit adunarea tinerimii decide, că o comisiune de trei, ai cărei membri au fost aleși Thury László, Puskás L. Béla și Pap János, să procure catalogul tinerilor români, care au participat la seara de cunoștință, și să-l alăture la petiție.

Adunarea tinerimii concrede presidentului, că decisul present să-l publice în toate foile din loc și în cele din capitală, și să-l comunice tuturor școalelor mai înalte din patrie.

Oradea-mare, 20 Oct. a. e.

Schweiger Endre, Pap János, notar, president.

Un renegat. În fruntea acestei nedemne campanii vedem figurând numele lui Pap János. De remarcat e că acest timur e un renegat român. Este jurist și colaborator la ziarul „Nagyvárad”. A studiat în O.-mare ca elev al seminarului condus de faimosul canonic Lauran. Nu știm dacă nu are și acum stipendiu dintr-o fundație românească.

La adunarea generală din Beiuș a „Asociației” a asistat – serie „Tribuna” – ca corespondent al foii „Nagyvárad”, care a provoat toate ziarele ungurești. De la el provin și scorîitura, trecută atunci în toate ziarele, că dl George Pop de Băsești ar fi toastat pentru „frații Maghiari”. Se pare că el „înscenat totă comedie de acum, numai spre a-și fabrica material de sensație pentru presa mercantilă și a-și mări astfel – onorarul. De la un renegat nici Ungurii nu pot aștepta de căt astfel de servicii.

Revista externă.

Creta.

„Polit. Correspondenz” anunță din Petersburg: Din partea puterilor cretane se vor porni că de curând per tractări diplomatiche, pentru a se trece fără amânare la alegerea unui guvernator general al Insulei.

După o deșeș din Odessa, au plecat d'acolo la 23 c. 6 companii de infanterie și o baterie de artillerie la Creta.

Din Constantinopol se telegraftă, că admirul rusesc Skrydloff, comandantul suprem în districtul Rethymno, a reușit să

— Lasă-i să strige, Florentinii teliți despreșește.

— A, bine!... Eata că zveții și prejudicii împotriva bunului vostru popor.

— Niște mizerabili negustori de mătase, mișei lăzari, care și-au improvizat blazoane cu însemnările prăvăliilor lor, și care se amestecă în toate, ca să-mi facă dificultăți și își bat joc de originea mea...

— Par că e cineva liber să-și aleagă un tată! zise Lorenzino ridicând din umeri.

— Niște mizerabili, care mă insultă în fiecare zi! adăgă ducele!

— Și pe mine mă dispreșește.

— Atunci, de ce pledezi pentru ei?

— Pentru că să nu pledeze ei contra noastră, monseniore. Închipuiți-vă, că Imperatul ar auzi de amorurile voastre și ar cere satisfacție la reclamațiunile fizice sale Margareta de Austria, soția voastră, care începe să se plângă că e părăsiată...

— Hm!... făcă ducele. Știi că în această privință tu judeci cuminte, copilul meu?

— Pe legea mea! la curtea voastră eu sunt singurul care am o minte sănătoasă, monseniore. Eata de ce totă lumea îmi zice nebun.

— Ah!... zise ducele după o clipă de gândire; și-a dărău, în locul meu, tu ai se deduce pe Luiza?

— Pe legea mea, da, monseniore, dacă nu se cere de căt un schimb de metodă.

— Știi tu, zise ducele, că aceea ce îmi propui e foarte lung și plăcitor?

impacțe populația creștină cu cea moșeneană.

Francia și Englîera.

Din Londra se vedește cu data de 24: Edițiile de aseară a ziarelor vorbesc încă și mai la înțeleș de căt cele de dimineață, că chestiunea „Fașodei” a pășit pe văgășul lipsit de ori-ce pericol de conflict al per tractărilor diplomatice, și că nu este absolut nici o teamă pentru pace. Englîera va cessiona Franței un truț, care duce la Nil; iar în schimb Franța va evacua Fașoda, astfel că toate se vor aplana în mod satisfăcător.

Din Bucovina.

Salarele preoțești.

La inițiativa comitetului „Asociaționii clerului” s'a întrunit eri, în 24 Octombrie, întreaga preoțime ortodoxă la Cernăuți, că să se prezinte corporativ în chestiunea ardentă a dotării clerului la Metropolitul Arcadii. Demersul acesta stăruitor al preoțimii din Bucovina precum și întrepunerile deputaților români din parlamentul Vieni pentru a face preoțimii o mai feerică poziție, merită toată lauda. Un astfel de demers al preoțimii noastre gr. or. înca ar fi de folos mai ales acum când guvernul vrea să introducă cauți troian în mijlocul preoțimii noastre.

Ciuma în Viena.

Știrile telegrafice expediate din Viena până la oarele 2 noaptea spre Marți sună:

Servitorul Nöe și servitoarea, pe care o căuta Dr. Müller, arată o temperatură de 37 grade. Calugărița Verona, care grijea de D-rul Müller, se află cu desăvîrșire bine; temperatura 36. g. Calugărița Stillfrida: temperatura 37.5; n'are de loc inflătuiri la glandule, nu tușește. Servitoarea Hochegger n'are de loc friguri. Și la ceialalți isolati stărea normală.

La Pechă temperatura s'a ridicat la 39.9 gr; puls 100, respirația 32, friguri constante.

La servitoarea Goeschl nu s'au arătat până acum de loc sipoamă îngrijitoare.

Diagnosa proprie a D-rului Müller.

Dr. Müller facea cunoscut cele-ce trebuia lumei din afară prin scris, ținând hărță cu cele scrise pe fereastră că și lipita; d'acolo cei din afară ceteau. Vineri dimineață Dr. Müller, văzându-și înaintea ochilor peierea, ținu la fereastră următorul verdict al său propriu:

„Sunt bolnav de ciumă; rog a nu mi-se trimit medic de loc, fiind că în 4–5 zile și așa voiu sfîrși cu viață.

Groaznic!

*

— Bine!... o afacere de cinci ori să se zile.

— Și cum ai proceda tu, să te vedem, seducătorule!

— Eu aș începea prin a aștepta să aflu unde e ascuns Strozzi.

— Cum, nenorocitule! strigă ducele, încă nu știi aceasta?

— Ah! monseniore, sunteți prea de tot pretenos, zău... Vi-am dat adresa fetei; îngăduie mi căte-va zile pe aceea a tatălui... Nu se poate face tot, odătă.

— Și când vei avea adresa tatălui?

— Ei bine, atunci pun să-l aresteze, și să-i se facă procesul cu toate formele.

— Ah da, dar nu mi spuneai odătă că tu ești urmaș al consulului Fabius... Ești ponțor temporizaționi, astăzi?...

— Să vedem, aveți ceva mai bun de propus, monsenire?

— Strozzi e proscris, Strozzi revine la Florența, Strozzi se găsește în delict eu legile; pe capul lui e pus un premiu de zece mii florini, capul lui e adus la vîstierul meu, vîstierul meu plătește... și atâtă tot. N'am să mă ocup de alt-ceva, eu.

— Ei bine, tocmai de astă mă tem.

— Și pentru ce?

— Dar' pentru că, cu acest mod, vei pierde tot. Luiza nu va consimți nici odată să iubească pe călăui tatălui său.

Pe când, urmărd calea pe care vi-am propus-o, voi veți pune să-l aresteze pe Strozzi, el va fi condamnat de cei șapte, ceea-ce vă dă o aparență de justiție, de care nici nu vă dați seama, știi bine... Ce dracu!

Serul.

La rugare telegrafică, institutul „Pasteur” a trimis spitalului „Francisc Iosif” tot deșoal serul contra ciunei ce îl avea 100 de stichete; însuși asistentul directorului, Dr. Marmorek le-a adus cu Express-Orient, așa degrabă plecând cu ele, în căt nu și luase nici pardesiul, ci numai în haină subțire. La Paris nu ar fi rămas aproape nici o picătură. Pregătirea serului ține 10 luni și se face din cai. Directorul institutului Pasteur, Dr. Roux nu ține serul ce se pregătește la Paris și la Petersburg după metoda identică drept leac idealnic contra ciunei, dar zice, rezultatele pe care le-au dobândit cu el doctorii Simon și Hankin de la acel institut, depășesc mult toate așteptările.

Până cum sunt cunoscute și aplicate în succesiuni feluri de seruri, anume contra difteriei; contra frigurilor de rană și pojarului; contra ciunei; contra otravei de serpi și contra gârcilor externe de rană (Tetanus trumaticus).

Stire desmințită.

Se țâșise vestea, că scăpaseră din institutul bacteriologic din Viena doi guzani năntă de a fi fost arse toate animalele (epuri de casă, arici și guzani), ca care să facă experimente. Starea aceasta e acum desmințită din două părți; eară spre mare siguranță s'a orânduit desinfecțarea rețelei de canaluri din întreg suburbul „Alsergrund”, unde se află spitalul central (Allgemeines Krankenhaus), unde e înșărat și acel institut.

Sfintele taine muribunzilor.

Preotul Piffi, care împărtășise pe bolnavii muribunzi cu sfintele taine, publica în „Vaterland” următoarea scrisoare:

„Am venit până la fereastra închisă a odiai bolnavului, unde aproape de ea stătea patul cu bolnavul culcat. Ne-am privit față și vocea mea ajungea până la urechea lui; bolnavul a fost dispus pentru absolvire. Calugărița din odaie capătă în același mod îndrumare despre ajutor ce avea să facă la actul sfintei cumuncături.

12 ore la amiază. La *Pechia* temperatura 40 grade, de dimineață varșă materie rușină, nu sănge curat. La *Stillfrida* temperatură ceva scăzută; *Hochegger* n'are de loc figuri; *Göschl* are dureri de cap, altfel se n'are normal. Temperatura tuturor celor-lății interioare — 35 grade.

Memoriile lui Bismarck.

Răsboiu din 1870.

VI.

Istoria luptei de la Rezonville. — Lupta de la Beaumont.

Era noapte în toiu ei, când noi intram la Buzancy.

A doua zi, 31 August, între 9 și 10 ore, regele și cancelarul se duseră împreună să viziteze câmpul de luptă din ajun. Î-am mai lăsat înăuntru. Noi urmărăm drumeție mare care unia Buzancy cu satul Somnante. Între cele două sate se întâlnă pe stradă cu niște escadroane de ulani bavarezi, care aclamarea în chip calduros pe Rege. Dupa Somnante platoul care se întinde înăuntru acest sat și Beaumont, era aproape de cadavre. Cancelarul observă, că francii nu opuseseră nici o rezistență serioasă. El nu luaseră nici o prezență. O baterie de artilerie li surpresa în plin învăță. Se recunoștea de pe cai morti care se aflau, după cadavrele în cămași și după tingările pline cu cartofi ferți.

La întoarcere, ministru mai vorbi de tot soiul de lucruri. El se ridică cu multă violență în contra oamenilor care aveau încrederea regelui și care abuzau de ea, în special de grosul Borch, trezorierul particular al regelui. El era năcăjăt și în contra contei Bentorff, care, când părăsise ministerul de externe din Berlin, șiuse să și croiască calea.

— El era acolo — zise contele — să cumpănească avantajile respective a două ambasade: aceea din Loudra și aceea din Paris; el nu putea să se decidă și se dusese în pofitul său mult mai târziu de când trebuia.

Profitând de această discuție de personalități, întrebai pe cancelar ceea ce credea despre von der Goltz. Il auzisem judecând în 20 de chipuri diferite și doriam să știu dacă era într-adevăr așa de intelligent, după cum se spunea.

— Intelligent? D-zeul meu da, el e în care-care sens, fui spus de Bismarck. E un muncitor în totdeauna bine-informat, dar schimbându-și chipul sănătății de a vedea și a judeca lucrurile și oamenii. Azi el e pentru cutare om sau pentru cutare proiect, sănătății și pentru altul, care e tocmai conștiința. Si pe urmă să așorezat întotdeauna de printesele de la curțile la care era acreditat. Astfel a fost întâi Amelia a Greciei și apoi Eugenia... El credea în totdeauna că ceea ce eu obiceiusem cu multă sănătății, el, cu inteligenta lui, ar fi obținut mai bine de căt mine. El își petreceea timpul spre a face intrigă contra mea, cu toate că în tineretă noastră fusesem buni prieteni. El seria scrisori regelui spre a

— Intră Birbante, zise Lorenzino.

Amândoi zbiru vorbă înainte un moment cu stăpânii lor.

— Sosești prea târziu ca să te meriti recompensa, ungur, zise dulce, ierind eu bohot. Între strada del Diluvio și strada de la Foggia... știu.

— Si cine vi-a spus adresa, monseniore?

— Un copou mai dibaciu de căt tine, sărmane Ungure.

— Si el arată spre Lorenzino.

— Abi! demonul! murmură zbirul, nu știe de căt să fure pânea oamenilor săraci!

— Si tu, Lorenzo, ce-ai aflat nou? înfrățe dulce.

— O damă mascată care întrebă de mine, monseniore, și care nu vrea să și ia masca de căt pentru servul vostru.

— Fericit!

— Ah! da... în cazul când ar veni pentru mine frumoasa necunoscută!

Apoi, apropiindu-se de duce:

— Nu mă reținești, monseniore, femeia în Gîndri devine nerăbdătoare.

— Adeverat?

— Să!

— Aș dori ceva micule...

— Spunești.

— Aș dori să merg eu tine.

— Astă e bună! Atunci de ce nu mergeți mai bine singur?

— Eu nu cer altceva.

— Atunci, eu rămnă aici și nu mă amestec în nimic.

(Va urma).

se plângă în contra mea și a năcăji pe M. Sa în contra persoanei mele.

Asta nu-i sloja, de altmintrele mult, căci regele îmi dădea întotdeauna aceste scrisori, și eu eram acela care răspundeam la ele. Dar' astă fi era egal, căci el tot continua.

Spre a serie... era neobosit... Era foarte puțin iubit de subordonanții lui, ba chiar era detestat. În timpul sederei mele la Paris la 1862, m'am dus într-o zi să-l vizitez; el tocmai voia să se odihnească. Nu voiam să-l deștept; dar' secretarii lui erau săpă de încrezătă la gândul, că va fi nevoie să se scoale, că unul dintr- ei voi cu ori ce chip să se ducă spre a-i anunța vizita mea... Si eu toate astăi i-ar fi fost ușor să-și atragă simpatia oamenilor! Pentru un ambasador astăi e lucrul cel mai important și eu aș prefera astăi. Dar' sunt ministru; am multe de făcut și sunt adesea obligat de a avea înimbagi unui militar.

De la von der Goltz trecuând la Rovitz.

Cancelarul îmi spuse că se întrebă în totdeauna dacă prostiei sau trădării lui Radovitz trebuie să-i se impună înfrângerea diplomatică de la Olmütz. Armata, după cancelar, ar fi trebuit să fie adusă în fața Olmützului de la primele zile. Radovitz însă facuse totul spre a împedeca aceasta.

Nu știu dacă el a făcută aceasta fiind că era din Austria, sau fiind că era un mare visător. În loc de a pună înainte armamentul nostru în conversația sa cu regele, el vorbea de bagatelor constituționale și de chestiuni de etichetă. Fărem preveniți într-o zi că Austria adunase 80,000 de oameni în Boemia și era aproape să cumpără o mulțime de cai. Aceasta se raportă regelui în față lui Radovitz. Aceasta intervenții atunci, ea și cum ar fi fost mai bine informat de căt eri cine, și zise: „Austria are 22.493 oameni și 2005 cai în Boemia”. Apoi se întoarse și plecă, convins că facuse o impresie adâncă asupra regelui prin precizarea tiprelor sale.

Mi-am luat permisiunea de a întreba în ce raportările erau atunci cu Kronprințul.

— Dar' în excelente raporturi, — fu răspunsul. — Noi suntem buni amici de când a recunoscut că nu suntem de partea francezilor, căci era altădată convins de aceasta și nu știu de la cine!...

Observau ministrul său, în ajun, Kronprințul avea aierul înăuntrat.

— De ce n'acă fi înăuntrat? — strigă cancelarul. Nu e el moștenitorul direct al unuia din cele mai puternice regate de pe lume și cu cel mai frumos viitor înaintea lui? El va deveni național cu timpul; el va lăsa pe ministrii săi să guverneze, și va pierde retelele obiceiuri care fac uneori pe bătrâni domni de profesie a lui, puțin cam plăcători. El e, de altădată, foarte natural și foarte drept, dar' nu lucrează destul; el se arată prea ușor multumit cănd are bușunarele pline cu bani și cănd zilele ti aduc elogii.

Întrebai încă pe cancelar ceea ce el credea despre „Kronprințessin” și dacă credea că ea avea multă influență asupra soțului ei.

— Nu cred, — zise contele. — Căd despre inteligența ei, e o femeie foarte tare în sensul feminin al cuvântului... Ea nu știu să-și deghezeze sentimentele sale în totdeauna. Am costat-o multe lacrimi și că nu știu să și ascundă că de mult mă ură din cauza anexării Schleswigului și Hanovrei. Ea nu știe altădată să mă vadă aici în pictură. Ea mi-a cerut într-o zi să-i dau un păhar cu apă, și pe când eu întărcam păharul, ea se întoarce spre o damă de onoare, al cărei nume am uitat, și i-a spus: „Din cauza lui am vîrnat atâtatea lacrimi aproape cătă apă și în acest păhar”. Dar', — adăugă cancelarul — toate aceste au trecut, și cred că azi să-și schimbat...

NOUATĂI

Lead, 26 Octombrie 1898.

Consistor metropolitan. Din Sibiu ni-se serie, că acolo să țină Sâmbătă o ședință a consistorului metropolitan, în care să ales comisar pentru congresul ce va avea să aleagă pe noul metropolitan, Preacuvioșia Sa Fiaret Musta, archimandritul diecesei Caransebeșului. Preacuvioșia Sa la timpul seu va conchidea congresul și va conduce alegerea de Metroplit.

De unde se iau inspectorii? Foaia oficială aduce stirea, că la postul de sub-inspector școlar al comitatului Nyitra a fost numit secretarul Kulturegylet-ului din nordul Ungariei. Meritele, cunicația lui? „Succesul maghiarării școalelor nemaghiare.

*

Succesul Cehilor. Mai multe foi cehice cari primesc informații de la Clubul deputaților cehi din Reichsrath anunță că în bugetul austriac pe anul viitor 1899 sunt elocate 100.000 fl. pentru înființarea unei școli înalte tehnice într-unul din cele 2 orașe din Moravia, Birno (Brünn) și Olomouc (Olmütz).

*

Echou la sârbăriile Palacky. Profesorul polon Bronislau Grabowski, cunoscut foarte bine printre Slavi ca propagatorul împăcării între Poloni și Ruși, a fost permuat zilele aceste de la gimnasiul superior din Czeschow, la gimnasiul inferior din Pynczow, pentru participarea sa la congresul slav din Praga cu ocazia sârbărilor într-o amintirea lui Palacky.

*

Dinamit furat. În ocele de pătră de la Puliș s'a constatat zilele trecute o mare furatură de dinamit. Făptuitorii necunoscuți au deschis magazinul cu chei false și au furat 52 1/2 kgr. de dinamit fabricat în Blumau și 1000 de fitiluri-sistem Nobel.

*

Krivaniadă. Fișanul comitatului Liptó a pornit cercetare în contra economului, casarului și controlorului de la magistratul orașului Rujouberg (Rózsahegy). Pricina: vechea și blâstemată de nerinduială în cassa vertheimiană.

*

O nouă hoție. De la posta din Măcău s'a furat 13.000 fl. destinați pentru B. Gyula. Scrisoarea care cuprindea cele 13.000 a fost desigilată așa de bine, în căt unuia atunci s'a observat lipsa banilor, cănd s'a înmuanat adresatului.

*

Școala lui Petkó și Krivany. Funcționarul din ministerul de finanțe Bozóky Károly invidiuind se vede lauri secretarului ministerial Petkó, care furase chiar și căpătul din minister, a furat 5202 fl. Funcționarul însărcinat cu controla afacerilor finanțare avea obiceiul să se prezinte la prima fiecărei luni la cassa pensioniștilor pentru a ridica el pensiunea celor ce muriseră. Când l'au prins, scurtase cassa pensioniștilor cu suma mai sus amintită. A fost condamnat la 5 ani temniță.

*

Scandal de stradă. Sâmbătă sara o stradă din cele mai populare ale Lugojului a fost teatrul unui scandal — și generis. Medicul militar Klein a atacat cu sabia pe redactorul lui „Sudungarn”, fiind că acesta scriese despre escrocherile unor medici, care călărau pe feciori de la miliție. Redactorul lui „Sudungarn” văzându-se amenințat, a lovit cu bastonul pe Klein, în căt acesta a căzut la pământ.

*

Școala lui Krivany.

Cassarul unei fabrici din Pesta-nouă după ce a usurat cassa vertheimiană „scută de spargeri” cu suma de 1728 fl., a lăsat-o la sănătoasa pe urmele indicate de Krivany, care poliția a pornit să ea goană, ca să nu se zică, că mânca plăta așa numai de geabă.

*

Un bogătan Ungur, principele Nicolae Eszterházy, plătește după cea mai nouă prețuire a direcției financiare din Sopron, 335.404 fl. 30 cruceri pe an dare; singurul numai darea de pămînt face 322.258 fl. și 22 cr. Că pămînt are oare Nabobul?

*

Febra tifoidă bântuie în comunele Bâs- Almaș și Kis-Hegyes așa de vehement, în căt pâna acum au căzut jertfa vre-o 15 cameni. Si profesorul de la facultatea de medicină din Budapesta, Korányi Frigyes și mai avut curajul să spună Maiestății Sale, în audiență ce i-să dat Luni, că starile sanitare din Ungaria sunt excelente?

*

O casă de aluminiu. În zilele trecute s'a terminat în Chicago clădirea unei case de aluminiu. Noua casă are 17 caturi și 64 metri de înălță. E așezată pe pilastri de fier, care grosimea părților e numai un centimetru. Casa e foarte solidă, ușoară și curată; a fost clădită în timp cu mult mai scurt de căt orice altă casă de cărămidă, și nici n'a costat mult.

*

Dr. Sterie N. Ciurea. X Pelikangasse — Nr. 10, Viena. Consultații cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

*

Păziți-vă sănătatea! Tuturor celor ce suferă de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, gutură, durere de ochi și alte boale lăuntrice, apoi pentru boale de copii, se recomandă cu multă căldură medicamentele Kneippiane.

Se pot căpăta de-adrept sau prin postă

dela farmacia lui Dr. Julius Schopper în Oravița (Krassó-Szörény m.)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

Invitare la abonament

Decidem prin aceasta abonament pe al IV-lea Quartal resp. al II-lea sem. 1898 la

„TRIBUNA POPORULUI”

Condițiile de abonament, însemnate și în fruntea foii, sunt cele următoare:

In Monarchie:

Pe un an	fl. 10.—
Pe 1/2 an	„ 5.—
Pe 1/4 an ,	„ 2.50
Pe o lună	1.—

825 sz.
1898. vñ

236 1-1

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értefmében ezennel közhírré teszi, hogy a borosjenöi kir. járásbíróság 1898. évi V. 139/1 számú végzése következtében Dr. Popoviciu György ügyvéd által képviselt Kisjenöi takarékpénztár javára Kohn Lajos és Kohn Rudolf ellen 150 frt s jár. erejéig 1898. évi szept. hó 15-én foganatosított kultúreza gõre, talpakon álló faistálló és kocsiszín, rosták, kocsik, tűzifa borjú és 12 mm. gubacsból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely az árverésnek a bjenöi kir. jbiróság 1898/V 139/2 számú végzése folytán 150 frt tökekötetés, ennek 1897. évi szeptember hó 22 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 48 frt 35 krtnban birólag már megállapított költségek erejéig Csermõ és Somoskesz község háznál leendõ eszközösére 1898. évi oktober hó 31 napjának délelött 10 órája határidõl kitüzetik és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzflzetés mellett, a legtöbbet igerőnek beesáron alul is el fognak adatni.

Kelt Borosjenön 1898 Október hó 10 napján.

Bogye Gábor
kir. bir. végrehajtó.

237 1-1

III.

Árverési hirdetménykivonat.

A Kisjenöi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rusz Szaveta végrehajtató és csatlakozó társsainak a Mornaila Iuon végrehajtást szenvedő elleni 40 frt, 150 frt és 92 kr. tökekötetés és jár. iránti végrehajtási ügyben a Kisjenöi kir. járásbíróság területén lévõ a siklói 181 sz. tjkvben fekvõ A I. 11 r. és 466 h. sz. a. felvett beltelkes ház egészben 66 frt kikiáltási árban, a siklói 181 sz. tjkvben A I. 12 - 17 r. 467, 1417, 1415, 1830, 1833, 2026 hrsz. a. felvett ingatlanokból Mornaila Iuont illetõ 5/14 rész hányadára 273 frt kikiáltási árban és a siklói 930 sz. tjkvben A 1/2. r. és 2573 hrsz a felvett ingatlan egészben az árverést 36 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi Deczember hó 9-ik

napján dél e. 11 órakor Siklón a községházánal megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozok tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 6 frt 60 krt, 27 frt 30 krt és 3 frt 60 krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-az. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek e bíróság-nál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kisjenön 1898 évi Október hó 5. napján.

A Kisjenöi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Lázár

kir. jbir.

III

237 1-1

Árverési hirdetmény kivonat.

A Kisjenöi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bacsoj Iuon végrehajtónak Grozán Iuon sikloí végrehajtást szenvedő ellen 100 frt. tökekötetés és jár. iránti végrehajtási ügyben a Kisjenöi kir. járásbíróság(területén lévõ siklói 448 sz. tjkvben A I 34 r. és 158,159 h. sz. a. felvett ingatlanra az árverést 303 frt. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenneb megjelölt ingatlan az 1898. évi Decz. hó 20-ik napján d. e. 11 órakor Siklon a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozok tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 30 frt. 03 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes érték-papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróság-nál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kisjenön 1898 évi Október hó 10 napján.

A Kisjenöi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Tabajdy

kir. itelőtablai bir.

Se primesc comande pentru următoarele luerări:

Circulare și prețuri-curente
Note
Opuri și Brosuri

Strada Aulich Nr. 1.

Tipografia "Tribuna Poporului"

Prețuri foarte moderate.

Ori-ce comande se efectuesc prompt.

Strada Aulich Nr. 1.

Diferite tipărituri pentru bănci
Placări

Invitări, cărți de vizită, anunțuri sunteșale